

NIKS

Koen Gubbels

IN MAKKELIJKE TAAL

leeslicht

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Ik doe mijn ogen open. Mijn hoofd bonkt. Ik voel me ziek. Gisteren heb ik te veel gedronken. Alweer. Ik doe mijn ogen weer dicht. Paarse en groene vlekken.

Hoe ben ik gisteren in bed gekomen? Ik weet het niet meer. Ik lig stil en luister. Vogels. Auto's. Een televisie. Is dat mijn televisie? Staat die nog aan? Half twaalf, zie ik op de wekker. Shit. Ik wilde om negen uur opstaan. Ik wil weer een normaal ritme. Maar dat lukt al maanden niet.

Ik kijk rond. Op de grond staat een bord puree met broccoli van gisteren. Overal in de kamer staan lege flessen. Ik schaam me ervoor. Ik ken maar één oplossing tegen schaamte: meer alcohol.

Tegen de muur staan verhuisdozen. Die staan er al sinds de scheiding met Rita.

'Ik kan niet meer', zei Rita op een dag tegen me.

We zaten in de auto. Het regende hard. Rita huilde.

'Wat kun je niet meer?', vroeg ik.

'Onze relatie. Het is op. Ik heb ruimte nodig voor mezelf.'

Ruimte? We hadden zoveel ruimte. Zeker sinds Sean op kamers woonde.

De ruitenwissers zwiëpten op en neer. Konden die haar woorden maar uitwissen.

'Wil je in therapie?', vroeg ik.

'Het is te laat, Nik.'

De hele weg naar huis zei ik niets meer. Ik wilde wel zeggen wat ik voelde. Maar daar ben ik nooit goed in geweest.

Pas thuis zei ik: 'Kunnen we er een rustige scheiding van maken? Zonder advocaten, zonder gedoe?'

Maar twee dagen later kreeg ik al een brief van een advocaat. Van de firma Boudestein & Lutz. Rita had de scheiding al geregeld.

Ik huurde een flat. Mijn oude vrienden kwamen me helpen met verhuizen.

'Kom op, Nikkie', zeiden ze. 'Gelukkig ben je van dat rotmens af.'

Maar wat wisten zij nou van Rita? Of van mij? Het is moeilijk om mij echt te leren kennen. Dat heb ik van mijn vader geleerd.

Dat is allemaal maanden geleden. Sindsdien heb ik bijna niemand meer gezien.

Mijn hoofd bonkt steeds harder. Ik zet een raam open. Frisse wind waait naar binnen. Fijn. Ik maak koffie. Stilte.

Dan gaat mijn telefoon. Het is mijn boekhouder, Johan. Shit. Daar heb ik nu echt geen zin in. Toch neem ik op.

'Dag', zeg ik.

'Hé, Nik', hoor ik. 'Gaat het weer een beetje?'

Een beetje? Nee man, het gaat helemaal niet.

Ik zuip, ik rook, ik zie niemand, ik werk niet.

Ik voel me klote. Maar ik zeg: 'Hoezo?'

'Nou, met je scheiding en zo', zegt Johan. 'Wel jammer, hoor. Jullie waren zo'n leuk stel. En hoe is het met de kleine?'

Kleine? Sean is niet klein meer. Hij studeert. En hij wil geen contact met mij.

'Waarom bel je?', vraag ik.

'We moeten praten over je bedrijf', zegt Johan. 'Heb je de jaarcijfers gezien?'

Jaarcijfers? Ik kijk naar de keukentafel. Daar ligt de post van de afgelopen maanden. Brieven, folders, rekeningen. Ik heb geen enkele envelop opengemaakt.

'Momentje', zeg ik.

Ik zoek de envelop van de boekhouder. Ik haal de jaarcijfers eruit. Mijn hoofd blijft maar bonken.

Ik staar naar het papier. Cijfers en letters dansen voor mijn ogen. Ik ben al maanden niet op kantoor geweest. Meestal ben ik te dronken.

'Ik heb de cijfers hier voor me', zeg ik tegen Johan. Johan begint over balansen, uitgaven, inkomsten, leningen.

'Kan dit snel?', vraag ik.

'Kijk eens op pagina 17', zegt Johan.

Ik blader. Ik zie een grafiek met een zwarte lijn.

De lijn gaat eerst langzaam omhoog, en daarna steil omlaag.

‘Waar kijk ik naar, Johan?’

‘Dat is je winst. Of eigenlijk: je verlies. Het gaat niet goed. Als het zo doorgaat ...’

Ik wil dit gesprek niet voeren.

‘Sorry, Johan’, onderbreek ik hem. ‘Er komt even iets tussen. Ik bel je later terug, oké?’

Ik hang op. Ik ril en ik zweet. Ik wil nog een kop koffie inschenken. Maar dan gaat de telefoon weer.

‘Anoniem’ staat er. Misschien is het Sean.

‘Met Nik Speelman’, zeg ik. ‘Hallo?’

Niemand zegt iets. Geen Sean. Geen Johan. Stilte.

‘Sean, ben jij het?’

Niets. Ik hang op. Ik staar naar mijn telefoon. Dan stuur ik een bericht naar Sean:

Hé man, alles oké? Zullen we een keer samen eten? Dikke knuffel, pap.

PS: nog een keer sorry.

Ik scroll door de lijst met berichten. Negentien berichten van mij. Geen enkel bericht van Sean. Zijn laatste bericht is van zeven maanden geleden. Drie zinnen. Ik lees ze voor de honderdste keer:

Contact tussen ons heeft geen zin. Jij zit vast in jezelf. Zie je dat niet? Sean.

‘Nee, dat zie ik niet!’, schreeuw ik tegen de muur.

Ik ga aan mijn bureau zitten. Ik zet mijn computer aan. Er staan veel ongelezen berichten in mijn inbox. Allemaal reclame. Iedereen wil wat verkopen. Leningen en seks. Een voor een verwijder ik de berichten. Bij het laatste bericht aarzel ik. Er staat in het Engels: 'Bijzonder zakelijk voorstel – New Horizons in China'.

Ik denk aan China. Oude herinneringen. Ik was daar twintig jaar geleden met Rita. Ik denk aan haar rode haar op haar blote schouders. Iedereen keek naar haar. Dat was altijd zo. Ik sloeg mijn arm om haar heen. Ze lachte naar me. Mijn mooie Rita.

Ik klik op het bericht in mijn inbox. Ik lees:

*Dear sir,
Mijn naam is meneer Hong. Ik werk bij
New Horizons, een technisch bureau in China.
Ik wil u een voorstel doen. We kunnen allebei
een enorme winst maken...*

Ik zucht. Reclame. Ik haal een fles wijn uit de keuken. Ik neem een paar flinke slokken uit de fles. Dan krijg ik een idee. Ik typ terug:

*Interessant plan. Kunt u mij wat meer
informatie sturen?
Vriendelijke groet, Nik Spielman*

Ik verstuur het bericht. Ik neem nog een paar slokken. En nog een paar. De wijn loopt over mijn kin.

Ik loop door de flat. In de hal kijk ik in de spiegel. Een bleke kop, vet haar, rode ogen. Ik lijk op mijn vader.

Word ik hem? Ik wil hem niet zijn.

Ik wilde dat mijn vader zag hoe ik was. Dat hij mij echt kende. Maar ik kon nooit tot hem doordringen.

Dan schreeuw ik. Zomaar, heel hard. Zonder taal, zonder betekenis. Een harde schreeuw, voor iets waar ik geen woorden voor heb.

*

Drie dagen later gaat de bel. De postbode geeft me een dikke envelop. Er staan Chinese stempels op. Ik kan me niet herinneren dat ik iets heb besteld.

Op de bank kijk ik naar de envelop in mijn handen.

Op een hoek staat een logo: een gele balk met een halve rode bol. 'New Horizons' staat eronder. In de envelop zitten folders en technische rapporten. En een brief van meneer Hong. New Horizons zoekt een nieuwe medewerker, lees ik. Een specialist die alles weet over water en dijken.

'U past perfect bij deze functie', staat in de brief.

Ik lees die zin een paar keer. Ik weet inderdaad veel van water en dijken. Dat is mijn werk.

Ik lees de technische rapporten over de Chinese rivieren en dijken. De situatie daar is niet best. Veel dijken zijn oud en kapot. Ze moeten snel versterkt worden. Anders komen er flinke overstromingen. Er zitten foto's bij van kapotte dijken en weilanden onder water.

Ik lees alles. Ik bekijk de website van New Horizons. Voor het eerst in lange tijd vind ik iets interessant. Even denk ik aan een glas wijn. Maar die gedachte duw ik weg. Misschien straks, zeg ik tegen mezelf. En verdomd, dat lukt. Pas 's avonds stop ik met lezen. Ik zet een maaltijd in de magnetron. Puree met broccoli. Maar zonder wijn erbij.

Ik denk na. Ze zoeken dus iemand met verstand van water. Dat heb ik. Ik heb vaker grote projecten gedaan. Maar niet zo groot als dit Chinese project. Het is een geweldige klus. En ze willen mij hebben. Ik kijk om me heen. Lege flessen, asbakken, vuile borden. Ik schaam me.

Ik zeg tegen mezelf: 'U past precies bij deze functie.' 's Avonds sleep ik drie dozen met flessen wijn naar de wc. Ik giet ze allemaal leeg. Bij de laatste fles twijfel ik even. Maar ook die verdwijnt in de wc-pot. Tot de laatste druppel.

Twee dagen later zit ik achter mijn computer. Ik voel me slap. Maar ook helder. Mijn lichaam zeurt om alcohol. Maar ik geef niet toe.

Mijn oude kracht komt langzaam terug. De mist van maanden trekt weg. Ik heb zelfs weer gekookt. Echte aardappels en echte broccoli.

Dan klinkt er een geluidje op mijn computer. Precies op de afgesproken tijd. Ik heb een online afspraak met meneer Hong.

Op mijn scherm verschijnt een Chinees van een jaar of vijftig. Mijn leeftijd. Hij ziet er verzorgd uit. Hij kijkt me recht aan. Achter hem zie ik het logo van New Horizons op de muur. Daarnaast staan twee vazen met bloemen.

Meneer Hong vertelt over het project en de Chinese dijken. Hij stelt me ook veel vragen. Over mijn hobby's, mijn vrienden, mijn gezondheid. Ik geef geduldig antwoord. Zakendoen met andere culturen draait om geduld. Je moet eerst een band met elkaar opbouwen. Daarna doe je zaken.

Dan zegt Hong: 'Hoe gaat het met uw zoon?'

Die vraag had ik niet verwacht. Ik weet niet wat ik moet zeggen.

'Een scheiding doet veel met een kind', gaat Hong verder.

'Wat weet u van mijn scheiding?', vraag ik.

'Een goede voorbereiding is belangrijk, meneer Spielman. We kijken altijd naar de achtergrond van onze mensen. We hebben het tenslotte over een enorm project. Maar maakt u zich geen zorgen.

Uw scheiding laat zien dat u kunt omgaan met tegenslag. U bent een doorzetter.'

Ik denk aan de stapels post op de keukentafel.

Ik zeg: 'In China zijn ook technische mensen met veel kennis.'

'Nederland staat bekend om zijn kennis over water en dijken', antwoordt Hong.

'Hoe komt u eigenlijk aan mijn naam?', vraag ik.

'De juiste contacten', zegt Hong met een knipoog.

Ik heb nog veel meer vragen. Maar ik weet het al: dit is mijn kans. Mijn vrouw is weg. Ik heb geen contact met mijn zoon. Het gaat slecht met mijn bedrijf. Maar ik wil dat het beter gaat. Ik wil weer vooruit.

*

Het gesprek met Hong is twee weken geleden. In die twee weken heb ik hard gewerkt. De lege flessen zijn opgeruimd. De verhuisdozen zijn uitgepakt. Mijn huis is schoongemaakt. Ik heb zelfs schilderijen opgehangen. Hong stortte vijfduizend euro op mijn rekening. Voor de reiskosten, zei hij. Toen heb ik een ticket naar China gekocht.

Ik heb geen wijn meer gedronken. De eerste dagen waren een ramp. Ik kon niet slapen. Ik trilde en zweette. Maar na vijf dagen ging het beter. Mijn handen werden vaster.

Mijn gedachten werden lichter. Ik schaamde me niet meer. Mijn energie kwam terug. En nu ben ik in China. In de stad Shenzhen. Twintig jaar geleden was ik hier met Rita. Maar de stad is in die twintig jaar totaal veranderd. Toen was het een lief plaatsje met oude huisjes en modderige straten. Nu is het een drukke wereldstad van glas en beton.

Hong haalt me op van het vliegveld. Hij staat met zijn chauffeur op me te wachten in de hal. We rijden van het vliegveld naar mijn hotel. De hele weg vertelt Hong over de grote veranderingen in China. Zelf is hij geboren in Hongkong. Als kind werkte hij hard in het restaurant van zijn ouders en op school. Alleen leerlingen met de beste cijfers mochten naar de universiteit. Dat lukte. Na zijn studie verhuisde hij naar China. 'China was een paradijs', vertelt Hong. 'Hongkong was al heel modern. Maar in China was nog niets. Een perfecte plek om een bedrijf te starten.' In tien jaar bouwde Hong een groot bedrijf op. In China draait alles om de juiste contacten, zegt hij. Met de juiste contacten kun je ver komen.

Ik kijk naar buiten. Langs de straten van Shenzhen staan palmbomen. Gebouwen steken hoog de lucht in. Ik voel me licht en vrij door alle verhalen, wolkenkrabbers en mogelijkheden.

Bij mijn hotel spreken we af voor morgenmiddag.
Morgen gaan we zakendoen.

Die avond kan ik niet slapen. Ik heb behoefte aan mensen om me heen.

‘Is er een club in de buurt?’, vraag ik in mijn hotel.

‘Ja, de Cellar Club’, zegt de man achter de balie. ‘Dat is de club van dit hotel.’

Even later ben ik in de club. Alles is van glas. Vloeren, wanden, plafonds. Overal lasers en schijnwerpers. Een dj draait bonkende muziek. De dansvloer is vol jonge mensen. Ik bestel een cocktail aan de bar. Langzaam kijk ik rond.

Dan kijk ik recht achter me in twee prachtige ogen. Ze zijn groot en zwart als de ogen van een kat. De ogen zijn van een Chinees meisje. Ze draagt een strakke, blauwe jurk. Ze lacht. Ik voel een kriebel in mijn maag.

Naast haar staat een dikke Amerikaan. Hij is dronken. Hij heeft twee cocktails in zijn handen. Hij leunt naar het meisje toe. Hij knoeit drank op haar jurk. Hij probeert de vlek weg te poetsen met zijn stropdas. Hij begint gek om haar heen te dansen. Hij knoopt zijn stropdas om zijn hoofd. Hij botst tegen haar aan. Het meisje kijkt niet blij. Ik ga naar haar toe.

‘Wil je dansen?’, vraag ik.

Ze knikt.